

AKOS

AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA
OMREŽJA IN STORITVE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Številka: 0073-1/2023/23

Datum: 26.6.2023

Zadeva: Odgovori na pripombe zainteresirane javnosti k predlogu Splošnega akta o obveščanju in vrednotenju varnostnih incidentov ter o najavi omejitev ali prekinitev

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju: agencija) je dne 27. 2. 2023, in nato ponovno dne 14. 4. 2023, objavila predlog o obveščanju in vrednotenju varnostnih incidentov ter o najavi omejitev ali prekinitev (v nadaljevanju: splošni akt) in povabila zainteresirano javnost, da k predlogu splošnega akta posreduje pripombe, predloge ali dopolnitve.

Do izteka roka dne 15. 5. 2023 je agencija prejela pripombe družbe Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova ulica 15, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Telekom Slovenije); SOEK. Prejete pripombe je agencija dne 23. 5. 2023 objavila na svoji spletni strani¹.

Pripombe družbe Telekom Slovenije, d.d.

Telekom Slovenije, d.d. predlaga, da se točka 2.a) prvega odstavka splošnega akta spremeni in sicer tako da se dopolni tako, da se glasi: »a) nepooblaščen razkritja, spremenjenih ali odtujenih prometnih, lokacijskih podatkov, dnevniških zapisov, gesel ali nastavitev ključnih delov omrežja, če je znotraj istega incidenta prizadetih 10 ali več uporabnikov, ne glede na čas trajanja ali«. V praksi se namreč srečuje s prijavi strank, ki so sporočale, da jim je nekdo »nepooblaščen izvedel za vsebino komunikacije« (najpogosteje je to SMS), da je nekdo izvedel za prometne podatke (npr. s katero telefonsko številko je potekala komunikacija), pri preiskavi incidenta pa se je ugotovilo, da je šlo za družinske zadeve, kjer je partner (-ica) dostopal(-a) do uporabnikovega telefona oziroma do razčlenjenega računa in dejansko ni prišlo do incidenta na strani operaterja. Ugotavljanje takšnih okoliščin traja nekaj dni, lahko tudi več kot en teden (vsekakor ne manj kot 24 ur), zato bi bilo potrebno za vsak tak dogodek izvesti obveščanje o varnostnem incidentu, kljub temu, da se večinoma izkaže, da gre za incident na strani omrežja ali operaterja..

Agencija odgovarja, da se z navedenim predlogom strinja in ga bo upoštevala pri pripravi končnega akta.

Telekom Slovenije d.d. predlaga, da se točka 2.b) prvega odstavka 3. člena splošnega akta spremeni oziroma dopolni na način: »b) nepooblaščenega razkritja vsebine komunikacije (prestrezanje

¹ <https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-prejete-pripombe-k-predlogu-splosnega-akta-o-dodatnih-varnostnih-zahtevah-in-omejitvah>

komunikacije), **če je znotraj istega incidenta prizadetih 10 ali več uporabnikov**, ali«.

Agencija odgovarja, da se z navedenim predlogom ne strinja, saj je nepooblaščen razkritje komunikacije izredno hud poseg v zasebnost in v zaupnost komunikacij vsakega posameznika.

Telekom Slovenije predlaga, da se v 2.c) prvega odstavka 3. člena splošnega akta je napaka pri sklicevanju na 10. točko drugega odstavka 3. člena splošnega akta. Pravilno je sklicevanje na 10. točko prvega odstavka 4. člena splošnega akta.

Agencija se zahvaljuje za opaženo napako, ki jo bo seveda popravila.

Telekom Slovenije, d.d. predlaga, da se točka 2.č) prvega odstavka 3. člena splošnega akta, spremeni oziroma dopolni tako, da se glasi: »č) izvedenega nepooblaščenega vdora ali vpogleda v bazo uporabnikov, v podporne informacijske sisteme ali omrežne elemente operaterja, razen če ni verjetno, da bi bile s tem ogrožene pravice in svoboščine uporabnikov ali«. Predlagano bi pomenilo uskladitev obveznosti poročanja z obveznostmi za poročanje in obveščanje iz Splošne uredbe o varstvu podatkov. Smiselno in sorazmerno je da se obveznosti za poročanje in obveščanje iz različnih aktov med seboj čim bolj uskladijo. Poročanje glede morebitnih nepravilnosti pri obdelavi prometnih in lokacijskih podatkov, ki je v pristojnosti ZEKom-2, je že določeno v točki 2.a) prvega odstavka 3. člena splošnega akta in nanj predlagana sprememba ne vpliva.

Agencija odgovarja, da se z navedeno pripombo ne strinja in je ne bo upoštevala, saj je nepooblaščen vdor ali vpogled v bazo uporabnikov, v podporne informacijske sisteme ali omrežne elemente operaterja že sam po sebi dovolj resen dogodek, da njegovo nadaljnje dodatno vrednotenje ni potrebno.

Telekom Slovenije, d.d. predlaga, vezano na točke 3.b), 3.c) in 3.č) prvega odstavka 3. člena Splošnega akta predlaga, da se jasno opredeli, kako lahko operater pridobi seznam kritičnih subjektov.

Agencija odgovarja, da navedenega ni možno urediti v okviru tega splošnega akta ker za to ni pravne podlage v ZEKom-2.

Telekom Slovenije, d.d. predlaga, da se točka 10.b) prvega odstavka 4. člena splošnega akta, ki se glasi: »b) zagotavljanje medosebne komunikacijske storitve, neodvisne od številke (OTT storitve),« črta. Zekom-2 za opredeljene storitve ne predpisuje nobenih obveznosti, zato ne bi smele biti predmet predmetnega splošnega akta.

Agencija odgovarja, da navedeno ne drži, saj gre za elektronsko komunikacijsko storitev skladno s 6. točko prvega odstavka 3. člena oziroma natančneje medosebna komunikacijska storitev, neodvisna od številke skladno z 42. točko prvega odstavka ZEKom-2.

Telekom Slovenije, d.d. predlaga, vezano na 12. točko prvega odstavka 4. člena Splošnega akta, ki govori o opredelitvi primarnega vzroka varnostnega incidenta, da se jasno opredeli razlika med »rednimi« izpadi v omrežju in varnostnimi incidenti. Če je potrebno šteti, da je vsak incident tudi

varnostni incident, je potrebno v splošnem aktu jasno zapisati, da gre pri varnostnih incidentih za vse izpade v omrežju, ki dosegajo predlagane kriterije. Če pa vsakega izpada v omrežju ne gre šteti za varnostni incident, potem je potrebno v splošnem aktu (vsaj v 12. točki prvega odstavka 4. člena) to ustrezno jasno opredeliti.

Agencija odgovarja, odgovor na pripombo izhaja že iz definicije Varnostnega incidenta na podlagi 92. točke prvega odstavka 3. člena ZEKom-2, ki je dogodek, ki ima dejanski negativni vpliv na varnost elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev.

Telekom Slovenije predlaga, da se jasno opredeli dikcija oziroma pojem »povprečni dnevni dohodek«, ki se pojavlja v točki 1.e) prvega odstavka oziroma točkah 2.d) in 3.e) prvega odstavka 6. člena splošnega akta. Ni jasno ali se pojem nanaša na povprečni dnevni prihodek (i) iz vseh dejavnosti operaterja v Republiki Sloveniji (RS) ali (ii) na operaterjeve celotne prihodke na mednarodni ravni ali (iii) na vse prihodke v RS, ki se nanašajo na storitve, ki zapadejo pod ZEKom-2.

Agencija odgovarja, da bo pripombo upoštevala in obveznost jasneje opredelila.

Telekom Slovenije predlaga, da se jasno opredeli besedilo: »glede na nacionalne in evropske usmeritve in potencialne omejitve«, uporabljen v 2. točki tretjega odstavka 4. člena splošnega akta.

Agencija odgovarja, da bo besedilo 2. točke tretjega odstavka 4. člena ustrezno spremenila tako, da bo bolj jasno razviden namen določbe.

Telekom Slovenije predlaga, da se prvi odstavek 7. člena splošnega akta spremeni ali dopolni tako da se glasi: » Operater mora najaviti omejitve ali prekinitve javnih komunikacijskih storitev zaradi redne ali v naprej načrtovane dograditve, posodobitve ali vzdrževanja javnih komunikacijskih omrežij vsaj 24 ur pred nameravano izvedbo, tako da navede točen datum in uro predvidenega posega, in dejanski predviden oziroma potencialno možen vpliv del na izvajanje storitev, zadevno geografsko območje ter čas trajanja izvajanja del.«

Agencija odgovarja, da se s pripombo strinja in bo pripombo upoštevala.

Pripombe SOEK

V Sekciji operaterjev elektronskih komunikacij (v nadaljevanju: SOEK), pri Združenju za informatiko in telekomunikacije (ZIT) pri Gospodarski zbornici Slovenije (GZS) predlagajo, da se točka c) drugega odstavka 3. člena predloga spremeni tako, da se glasi »izvedenega ciljno usmerjenega napada na omrežje ali storitve operaterja kot so določene v 10. točki prvega odstavka 4. člena oziroma njegove uporabnike (DoS, SSoS, sabotaže, itd.), ki je povzročil izpad ali motnje storitev več kot 15 minut in prizadel več kot 10000 uporabnikov ali«

Agencija odgovarja, da se s predlogom ne strinja, ker je prag z upoštevanjem obeh meril skupaj postavljen previsoko.

V SOEK, ZIT in GZS predlagajo, da se 16. točka prvega odstavka 4. člena spremeni tako, da se glasi:

»izvedene ukrepe po varnostnem incidentu z namenom vzpostavitve normalnega stanja ter predlog ukrepov, da se dogodek ne ponovi,«.

Agencija odgovarja, da bo pripombo upoštevala.

V SOEK, ZIT in GZS predlagajo, k 7. členu splošnega akta, da agencija v predmetni predlog splošnega akta umestila tudi vsebino 208. člena ZEKom-2, kar je razumljivo glede na to, da je primarno namen splošnega akta obveščanje, a pri tem ugotavljamo, da sam naslov ni primeren, saj omejitve in izpadi niso varnostni incident. Predlagamo da se naslov spremni in dopolni tako, da bo bolje odražal vsebine, ki jih splošni akt naslavlja: »Splošni akt o obveščanju in vrednotenju varnostnih incidentov ter o najavi omejitev ali prekinitev«

Agencija odgovarja, da se s predlogom strinja in ga bo ustrezno implementirala.

V SOEK, ZIT in GZS predlagajo, k 7. členu splošnega akta, da se 1. odstavek ustrezno prilagodi tako, da se glasi: »(1) Operater mora najaviti omejitve ali prekinitve javnih komunikacijskih storitev zaradi dograditve, posodobitve ali vzdrževanja javnih komunikacijskih omrežij, tako da navede točen datum in uro predvidenega posega in dejanski predviden oziroma potencialno možen vpliv del na izvajanje storitev, zadevno geografsko območje ter čas trajanja izvajanja del. Operater je omejitve in prekinitve dolžan najaviti vsaj 24 ur pred nameravano izvedbo, v najkrajšem času pa le izjemoma, če je omejitev ali prekinitve posledica napak, ki jih je treba odpraviti nemudoma ali posegov, s katerimi operater ne more odlašati.

Agencija odgovarja, da bo pripombo smiselno upoštevala.

SOEK, ZIT in GZS predlagajo, ki 7. členu splošnega akta, da se doda 2. odstavek, ki naj se glasi: »(2) Operater mora najaviti omejitve ali prekinitve, ki imajo vpliv na naslednje število uporabnikov:
a) govorne in širokopasovne storitve na fiksni lokaciji: 500 uporabnikov po posamezni storitvi operaterja;
b) govorne in širokopasovne storitve na mobilni lokaciji: 2% uporabnikov po posamezni storitvi operaterja.«

Agencija odgovarja, da se s predlagano spremembo ne strinja, saj je predlagani prag za obveščanje postavljen mnogo previsoko. Storitve so za končne uporabnike tako pomembne, da morajo biti vsaj o znanih (napovedanih) izpadih prav vsi obveščeni.